

Handreiking
MBA

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

door Ivar Lanting

30-03-2023

www.anteagroup.nl

Even voorstellen: Ivar Lanting

Senior adviseur Antea Group

- PFAS
- Bodemkwaliteitskaarten en bodembeleid
- BRO (Basis registratie ondergrond)
- Omgevingswet (bodem / milieu)
- Digitale ontsluiting bodeminformatie

Contact: Ivar.lanting@Anteagroup.nl

06 11 60 26 39

Understanding today.
Improving tomorrow.

Waar gaat het over?

**Handreiking Milieubelastende
Activiteiten (bodem)**

Eenduidige interpretatie van de regels voor
bodemonderzoek bij bodembelastende
activiteiten bij particulieren en bedrijven in
provincie Gelderland

versie 03

projectnummer 0480392.100
definitief revisie 01
21 maart 2023

- Wat staat erin?
- Hoe te gebruiken?

Agenda

1. Waarom is de handreiking opgesteld en wanneer te gebruiken?
2. Omgevingswet en veranderingen bodembescherming
3. Doornemen stroomschema's incl. 2 voorbeelden
4. Ruimte voor vragen

Aanleiding en doel

- Voorgaande versie van de handreiking uit 2016
- Wettelijke kader verandert: Omgevingswet (1 januari 2024?)

Doel van de handreiking: **eenduidige interpretatie** aan het opleggen, uitvoeren en toetsen van bodemonderzoeken bij de start, wijziging of beëindiging van een milieubelastende activiteit.

> willekeur en rechtsongelijkheid zoveel mogelijk voorkomen

Wanneer de handreiking gebruiken?

- Doel van de handreiking is naslagwerk
- Bij het uitvoeren en toetsen van bodemonderzoek bij het
 - Starten,
 - Wijzigen of
 - Beëindigen van een milieubelastende activiteit
- Bij herstel van de bodemkwaliteit na activiteit

De handreiking:

- Is bedoeld voor: vergunningverleners, handhavers en bodemadviseurs van de OD's en gemeenten van provincie Gelderland
- Is een handreiking/ toetsingsprotocol, maar is niet beleidsmatig vastgesteld

Evaluatie is voorzien eind 2024

Understanding today.
Improving tomorrow.

Achtergrond: nieuwe wettelijke kader

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nieuws >

Invoering Omgevingswet op 1 januari 2024

Nieuwsbericht | 14-03-2023 | 15:48

De Omgevingswet wordt per 1 januari 2024 ingevoerd. Dat is de uitkomst van de stemming in de Eerste Kamer over het Koninklijk Besluit dat de invoering op deze datum regelt.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen o.a.:

- Wet milieubeheer
- Activiteitenbesluit
- Wet bodembescherming

De nieuwe handreiking is
Omgevingswet-proof

Understanding today.
Improving tomorrow.

Wat staat er in de handreiking?

- Definities
- Wijzigingen Omgevingswet
- Stroomschema's en toelichting
 1. Beëindiging activiteit
 2. Wijziging activiteit
 3. Nieuwe activiteit
 4. Wel of geen verplichting tot uitvoeren eindsituatieonderzoek
- Veel gestelde vragen
- Aanvullende informatie over verhardingen en onderzoek (bijlage 2+3)
- Beoordeling resultaten eindsituatieonderzoek (bijlage 4+5)

Wat verandert voor bodembescherming?

Oude stelsel (Wm, Wbb)

- Bodembedreigende activiteit of inrichting
- Regels in Activiteitenbesluit (Ab)
- Regels uit Ab gelden voor bedrijven

Nieuwe stelsel (OW)

- Milieubelastende activiteit (MBA)
- Regels in Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal)
- Regels uit Bal gelden voor bedrijven en particulieren (wel is er een drempelwaarde)

Wat verandert voor bodembescherming?

Oude stelsel (Wm, Wbb)

- Bevoegd gezag afhankelijk van de activiteit
- De Nederlandse Richtlijn Bodembescherming wordt ingetrokken

Nederlandse Richtlijn
Bodembescherming

Bodem+

Nieuwe stelsel (OW)

- “decentraal tenzij” In principe is de gemeente is BG, behalve bij complexe bedrijven/mijnbouw/defensie etc.
- bodembeschermende maatregelen in het Bal en nieuw document:

Understanding today.
Improving tomorrow.

Wat verandert voor bodembescherming?

Oude stelsel (Wm, Wbb)

- Nulsituatieonderzoek was verplicht

Nieuwe stelsel (OW)

- Nulsituatieonderzoek **niet verplicht** voor meeste activiteiten
 - Vrijwillig
 - Wel verplicht voor IPPC (volgt uit Bal)
 - Ook verplicht voor complexe bedrijven (volgt uit vergunning)

Reden: Vermindering onderzoekslasten.

Nulonderzoek is geen bodembeschermende maatregel, maar biedt eentoetsingsgrondslag voor het eindonderzoek.

Nulsituatieonderzoek niet meer verplicht

- Herstelplicht blijft: “wie vervuult, moet dit opruimen”
- De bodemkwaliteit wordt hersteld tot:
 - **Vrijwillig nulsituatieonderzoek** volgens NEN 5740 van vóór aanvang van de activiteit
 - Argumenten ter aanbeveling:
 - Bedrijfsrisico minimaliseren voor ondernemer
 - Is nauwkeurig te toetsen (niet standaard stoffen)
 - Gebruikt kan worden voor particuliere transacties
 - Op verzoek kan het nulsituatie worden getoetst door BG
 - De **actuele bodemkwaliteit** (bodemkwaliteitskaart)
 - De bodemkwaliteitsklasse **landbouw/natuur** (achtergrondwaarden)

Wat verandert voor bodembescherming?

Oude stelsel (Wm, Wbb)

- IPPC-, BRZO-bedrijven
 - bedrijven die door aard en omvang grote gevolgen kunnen hebben voor de leefomgeving

Nieuwe stelsel (OW)

- “Complexe bedrijven”
 - Provincie is bevoegd gezag
 - ODRN vergunning
 - ODRA toezicht en handhaving
 - Speciale regels in het Bal (afd 3.3)
 - Vergunningplichtig
 - Nulsituatieonderzoek verplicht (volgt uit vergunning)
 - Redeneerlijn complexe inrichtingen

Stroomschema's in de handreiking

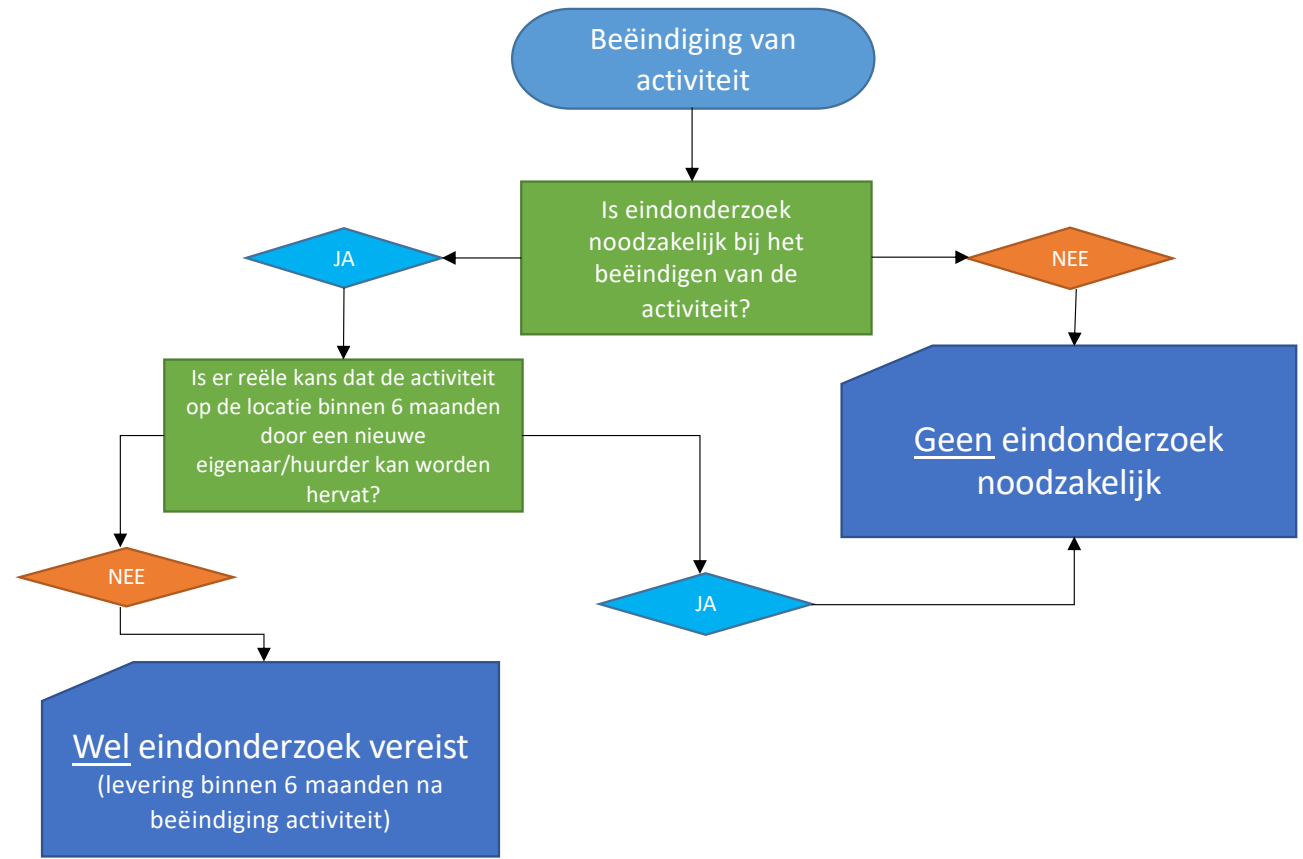

Stroomschema's en hoe te gebruiken

1. Beëindiging activiteit (p.10)
2. Wijziging activiteit (p.11)
3. Nieuwe activiteit (p.12)
4. Wel of geen verplichting tot uitvoeren eindsituatieonderzoek (p.13 en bijlage 1B)
 - Onderdeel hiervan is tabel bijlage 1A (= activiteiten waarvoor eindonderzoek verplicht is)

Schema 1 en 4 worden doorlopen d.m.v. 2 voorbeelden

Beëindiging van activiteit (p.10)

Als een activiteit niet binnen 6 maanden wordt hervat, is mogelijk eindsituatieonderzoek verplicht

Wanneer verplicht onderzoek? > volgende dia

Verplichting tot eindsituatieonderzoek?

Nagaan:

1. Eindsituatieonderzoek is verplicht als er een verwijzing naar paragraaf 5.2.1 (eindonderzoek bodem) in het Bal staat
2. De verwijzing kan staan in hoofdstuk 3 of in hoofdstuk 4 van het Bal

Twee voorbeelden doorlopen

Voorbeeld 1

Nieuw op te richten

*“Agrarisch loonwerkbedrijf”
zonder andere activiteiten (zoals
tanken of onderhoud)*

Voorbeeld 2

Nieuw op te richten

*“Garagebedrijf” inclusief
kleinschalig tanken*

Is het eindsituatieonderzoek verplicht?

Twee voorbeelden doorlopen

Voorbeeld 1

Nieuw op te richten

*“Agrarisch loonwerkbedrijf”
zonder andere activiteiten (zoals
tanken of onderhoud)*

Voorbeeld 2

Nieuw op te richten

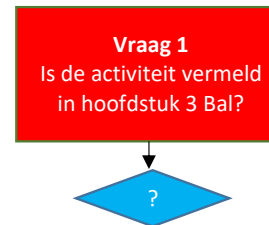
*“Garagebedrijf” inclusief
kleinschalig tanken*

Is het eindsituatieonderzoek verplicht?

Eindsituatieonderzoek voorbeeld 1

Nieuw op te richten

“Agrarisch loonwerkbedrijf”

Vraag 1:

- *Zie tabel in bijlage 1 van de handreiking, zie volgende dia*

Tabel in bijlage 1 van de handreiking

Overzicht verwijzingen naar par. 5.2.1 Bal (Eindonderzoek bodem)

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 3 Bal checken	Artikel directe verwijzing naar par. 5.2.1 Bal	Voorwaarde(n) genoemd in artikel hfst. 3 Bal bij verwijzing eindonderzoekspllicht bodem	Artikel uit hfst. 3 Bal met verwijzing naar een paragraaf uit hfst. 4 Bal waarin verwijzing is opgenomen naar par. 5.2.1 Bal	Betreffende paragraaf uit hfst. 4 Bal waarnaar verwezen wordt in hfst. 3 Bal, waarvoor eindonderzoekspllicht bodem geldt
Hfst 3 Bal					
Afd. 3.6 Agrarische sector					
par. 3.6.1	Veehouderij	art. 3.203 lid 2 sub a	voor zover het gaat om het exploiteren van een ipcc-installatie	art. 3.203 lid 1 sub a art. 3.203 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40
par. 3.6.2	Glastuinbouwbedrijf	-	-	art. 3.206 sub a art. 3.206 sub b	par. 4.39 par. 4.40
par. 3.6.3	Telen van gewassen in de openlucht	-	-	art. 3.209 lid 1 sub a art. 3.209 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40
par. 3.6.4	Telen van gewassen in een gebouw	-	-	art. 3.213 lid 1 sub a art. 3.213 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40
par. 3.6.5	Agrarisch loonwerkbedrijf	-	-	art. 3.216 lid 1 sub a art. 3.216 lid 1 sub b art. 3.216 lid 1 sub c art. 3.216 lid 1 sub t	par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104

Is de activiteit vermeld in hoofdstuk 3 Bal?

Antwoord = ja

Staat de activiteit niet in de tabel?
= geen onderzoeksplicht

Understanding today.
Improving tomorrow.

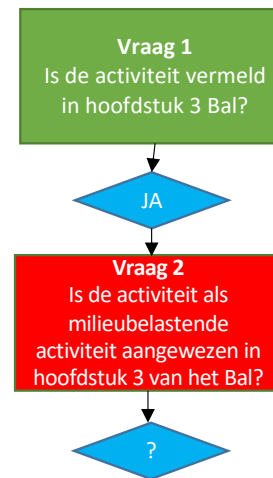
Eindsituatieonderzoek voorbeeld 1

Nieuw op te richten

“Agrarisch loonwerkbedrijf”

Vraag 2:

➤ *Hiervoor het **Bal** erbij pakken*

Het Bal, voorbeeld 1

- Paragraaf 3.6.5 van het Bal
- Controleren of de activiteit voldoet aan de voorwaarden

§ 3.6.5 Agrarisch loonwerkbedrijf

Artikel 3.215 (aanwijzing milieubelastende activiteiten)

1. Als milieubelastende activiteiten als bedoeld in artikel 2.1 worden aangewezen het voor agrarisch loonwerk:
 - a. opslaan van stoffen op een andere locatie dan de locatie van dat loonwerk; en
 - b. onderhouden, repareren en schoonmaken van voertuigen of werktuigen op een andere locatie dan de locatie van dat loonwerk.
2. De aanwijzing omvat ook andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie die dat opslaan, onderhouden, repareren of schoonmaken functioneel ondersteunen.

Is de activiteit als milieubelastende activiteit aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal?

Antwoord = ja

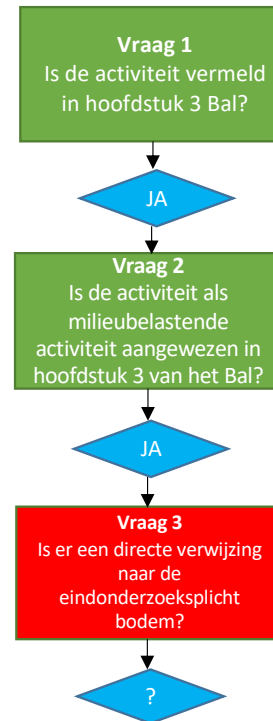
Eindsituatieonderzoek voorbeeld 1

Nieuw op te richten

“Agrarisch loonwerkbedrijf”

Vraag 3:

- *“Directe verwijzing naar artikel 5.2.1?”*
- *Zie tabel in bijlage 1A van de handreiking, zie volgende dia*

Tabel in bijlage 1A van de handreiking

Overzicht verwijzingen naar par. 5.2.1 Bal (Eindonderzoek bodem)

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal	Artikel directe verwijzing naar par. 5.2.1 Bal	Voorwaarde(n) genoemd in artikel hfst. 3 Bal bij verwijzing eindonderzoekspllicht bodem	Artikel uit hfst. 3 Bal met verwijzing naar een paragraaf uit hfst. 4 Bal waarin verwijzing is opgenomen naar par. 5.2.1 Bal	Betreffende paragraaf uit hfst. 4 Bal waarnaar verwezen wordt in hfst. 3 Bal, waarvoor eindonderzoekspllicht bodem geldt
Hfst 3 Bal					
<i>Afd. 3.6 Agrarische sector</i>					
par. 3.6.1	Veehouderij	art. 3.203 lid 2 sub a	voor zover het gaat om het exploiteren van een ipcc-installatie	art. 3.203 lid 1 sub a art. 3.203 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40
par. 3.6.2	Glastuinbouwbedrijf	-	-	art. 3.206 sub a art. 3.206 sub b	par. 4.39 par. 4.40
par. 3.6.3	Telen van gewassen in de openlucht	-	-	art. 3.209 lid 1 sub a art. 3.209 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40
par. 3.6.4	Telen van gewassen in een gebouw	-	-	art. 3.213 lid 1 sub a art. 3.213 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40
par. 3.6.5	Agrarisch loonwerkbedrijf	-	-	art. 3.216 lid 1 sub a art. 3.216 lid 1 sub b art. 3.216 lid 1 sub c art. 3.216 lid 1 sub t	par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104

Is er een directe verwijzing naar de eindonderzoekspllicht bodem (naar artikel 5.2.1.)?

Antwoord = nee

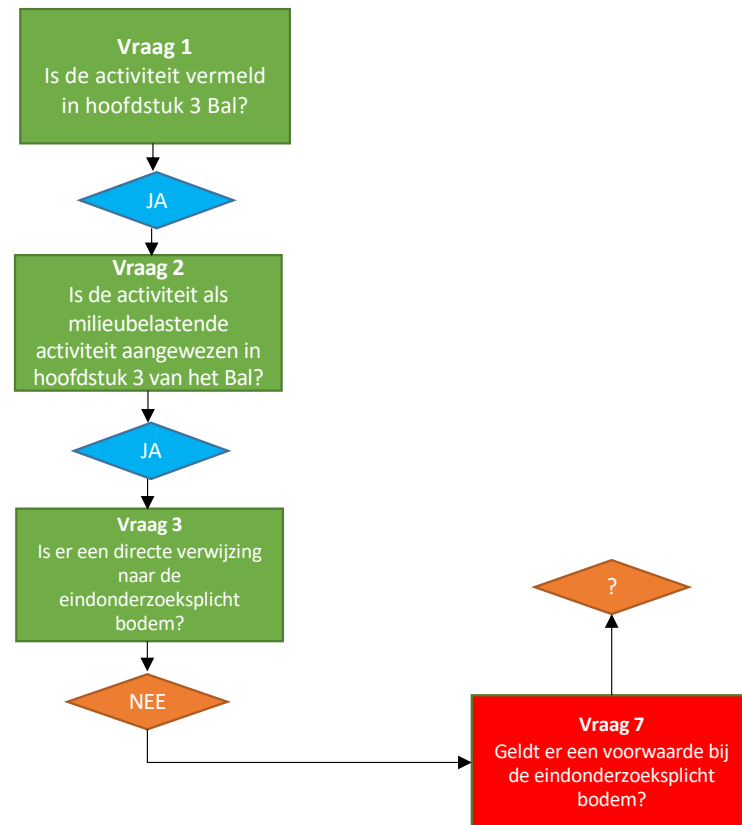
Eindsituatieonderzoek voorbeeld 1

Nieuw op te richten

“Agrarisch loonwerkbedrijf”

Vraag 7:

➤ *Zie tabel in bijlage 1A van de handreiking, zie volgende dia*

Tabel in bijlage 1A van de handreiking

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal	Artikel directe verwijzing naar par. 5.2.1 Bal	Voorwaarde(n) genoemd in artikel hfst. 3 Bal bij verwijzing eindonderzoekspllicht bodem	Artikel uit hfst. 3 Bal met verwijzing naar een paragraaf uit hfst. 4 Bal waarin verwijzing is opgenomen naar par. 5.2.1 Bal	Betreffende paragraaf uit hfst. 4 Bal waarnaar verwezen wordt in hfst. 3 Bal waarvoor eindonderzoekspllicht bodem geldt	Toepasselijkheidsvoorwaarde(n) voor gebruik artikel hfst. 4 Bal (Bij streepje in een cel geldt er voor geen enkele paragraaf uit de vorige kolom een toepasselijkheidsvoorwaarde)
Hfst 3 Bal						
Afd. 3.6 Agrarische sector						
Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 3 Bal checken						
par. 3.6.1	Veehouderij	art. 3.203 lid 2 sub a	voor zover het gaat om het exploiteren van een ippc-installatie	art. 3.203 lid 1 sub a art. 3.203 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40	-
par. 3.6.2	Glastuinbouwbedrijf	-	-	art. 3.206 sub a art. 3.206 sub b	par. 4.39 par. 4.40	-
par. 3.6.3	Telen van gewassen in de openlucht	-	-	art. 3.209 lid 1 sub a art. 3.209 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40	-
par. 3.6.4	Telen van gewassen in een gebouw	-	-	art. 3.213 lid 1 sub a art. 3.213 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40	-
par. 3.6.5	Agrarisch loonwerkbedrijf	-	-	art. 3.216 lid 1 sub a art. 3.216 lid 1 sub b art. 3.216 lid 1 sub c art. 3.216 lid 1 sub t	par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104	-

Geldt er een toepasselijkheidsvoorwaarde bij de eindonderzoekspllicht bodem?

Antwoord = nee

Understanding today.
Improving tomorrow.

Eindsituatieonderzoek voorbeeld 1

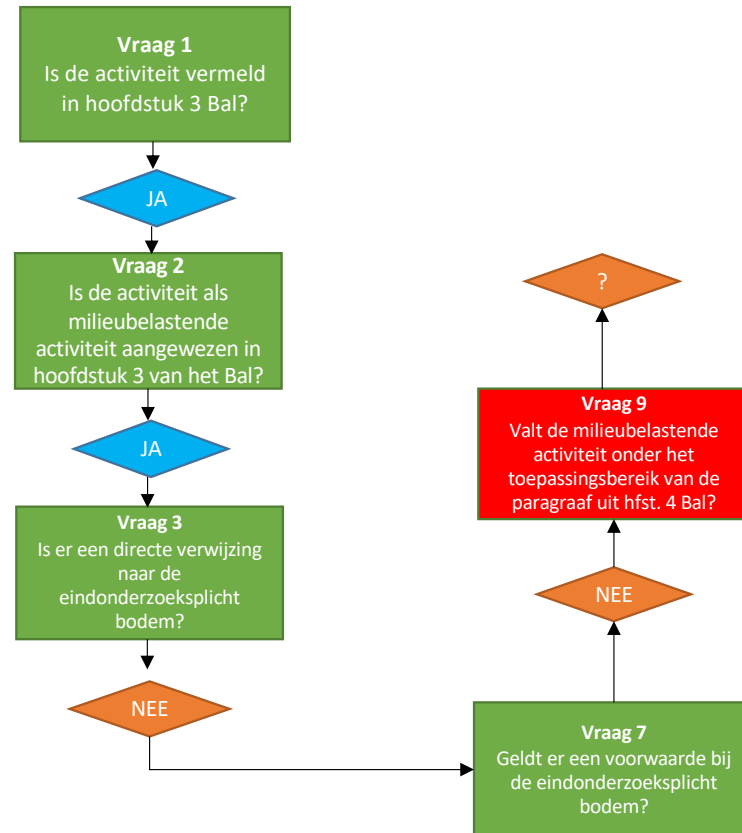

Nieuw op te richten

“Agrarisch loonwerkbedrijf”

Vraag 9:

- Gebruik tabel in bijlage 1A
- Bij twijfel het **Bal H.4** erbij **pakken** en kijken of de activiteit overeenkomt met het toepassingsbereik

Understanding today.
Improving tomorrow.

Tabel in bijlage 1A van de handreiking

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal	Artikel uit hfst. 3 Bal met verwijzing naar een paragraaf uit hfst. 4 Bal waarin verwijzing is opgenomen naar par. 5.2.1 Bal	Betreffende paragraaf uit hfst. 4 Bal waarnaar verwezen wordt in hfst. 3 Bal, waarvoor eindonderzoekplicht bodem geldt	Toepasselijkheidsvoorwaarde(n) voor gebruik artikel hfst. 4 Bal (Bij streepje in een cel geldt er voor geen enkele paragraaf uit de vorige kolom een toepasselijkheidsvoorwaarde)	MBA zoals genoemd in hfst. 4 Bal
Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 3 Bal checken					Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 4 Bal checken
Hfst 3 Bal					Hfst 4 Bal
<i>Afd. 3.6 Agrarische sector</i>					
par. 3.6.1	Veehouderij	art. 3.203 lid 1 sub a art. 3.203 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40	-	Kleinschalig tanken Grootschalig tanken
par. 3.6.2	Glastuinbouwbedrijf	art. 3.206 sub a art. 3.206 sub b	par. 4.39 par. 4.40	-	Kleinschalig tanken Grootschalig tanken
par. 3.6.3	Telen van gewassen in de openlucht	art. 3.209 lid 1 sub a art. 3.209 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40	-	Kleinschalig tanken Grootschalig tanken
par. 3.6.4	Telen van gewassen in een gebouw	art. 3.213 lid 1 sub a art. 3.213 lid 1 sub b	par. 4.39 par. 4.40	-	Kleinschalig tanken Grootschalig tanken
par. 3.6.5	Agrarisch loonwerkbedrijf	art. 3.216 lid 1 sub a	par. 4.22	-	Onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen Kleinschalig tanken Grootschalig tanken Opslaan van goederen
		art. 3.216 lid 1 sub b art. 3.216 lid 1 sub c art. 3.216 lid 1 sub t	par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104	-	

Voldoet de voorbeeld-activiteit aan:

- Onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen > NEE
- Kleinschalig tanken > NEE
- Grootschalig tanken > NEE
- Opslaan van goederen > misschien

Understanding today.
Improving tomorrow.

Bal H.4 bij betrokken activiteit

Controleer of de voorgenomen activiteit valt onder de voorwaarden in het Bal H.4

§ 4.104 Opslaan van goederen

Artikel 4.1053 (toepassingsbereik)

Deze paragraaf is van toepassing op het opslaan van:

- a. goederen, ingedeeld in de stuifklassen S1 tot en met S5 in bijlage IV;
- b. goederen, ingedeeld als lekkende goederen in bijlage IVA, deel A;
- c. goederen, ingedeeld als uitlogende goederen in bijlage IVA, deel B;
- of
- d. goederen, ingedeeld als vermestende goederen in bijlage IVA, deel C.

Valt de milieubelastende activiteit onder het toepassingsbereik van de paragraaf uit hfst. 4 Bal?

Antwoord = nee

Conclusie voorbeeld 1

Nieuw op te richten

“Agrarisch loonwerkbedrijf”

Uit het stroomschema blijkt dat er voor voorbeeld 1 een **GEEN** eindsituatieonderzoek noodzakelijk is

Twee voorbeelden doorlopen

Voorbeeld 1

Nieuw op te richten

*“Agrarisch loonwerkbedrijf”
zonder andere activiteiten (zoals
tanken of onderhoud)*

Voorbeeld 2

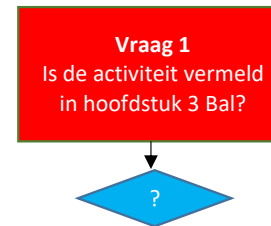
Nieuw op te richten

*“Garagebedrijf” inclusief
kleinschalig tanken*

Is het eindsituatieonderzoek verplicht?

Eindsituatieonderzoek voorbeeld 2

*Nieuw op te richten
“Garagebedrijf”*

Vraag 1:

- *Zie tabel in bijlage 1A van de handreiking, zie volgende dia*

Tabel in bijlage 1A van de handreiking

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 3 Bal checken	Artikel directe verwijzing naar par. 5.2.1 Bal	Voorwaarde(n) genoemd in artikel hfst. 3 Bal bij verwijzing eindonderzoeksplicht bodem	Artikel uit hfst. 3 Bal met verwijzing naar een paragraaf uit hfst. 4 Bal waarin verwijzing is opgenomen naar par. 5.2.1 Bal	Betreffende paragraaf uit hfst. 4 Bal waarnaar verwezen wordt in hfst. 3 Bal, waarvoor eindonderzoeksplicht bodem geldt
Hfst 3 Bal					
<i>Afd. 3.8 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan</i>					
par. 3.8.1	Autobergingsbedrijf en pechhulp	-	-	art. 3.266 sub a art. 3.266 sub b art. 3.266 sub c art. 3.266 sub d	par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104
par. 3.8.2	Brandstoffenhandel en tankopslagbedrijf	-	-	art. 3.270 lid 1 sub a art. 3.270 lid 1 sub b art. 3.270 lid 1 sub d art. 3.270 lid 1 sub e	par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104 par. 4.105
par. 3.8.3	Bunkerstations en andere tankplaatsen voor schepen	-	-	art. 3.274 lid 1 sub d art. 3.274 lid 1 sub e art. 3.274 lid 1 sub f	par. 4.42 par. 4.43 par. 4.104
par. 3.8.4	Garage, autoschadeherstelbedrijf, autowasstraat en carrosseriebouw	-	-	art. 3.278 lid 1 sub a art. 3.278 lid 1 sub d art. 3.278 lid 1 sub e art. 3.278 lid 1 sub f art. 3.278 lid 1 sub g art. 3.278 lid 1 sub i art. 3.278 lid 1 sub j art. 3.278 lid 1 sub k art. 3.278 lid 1 sub m	par. 4.13 par. 4.18 par. 4.20 par. 4.21 par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.44 par. 4.104

Is de activiteit vermeld in hoofdstuk 3 Bal?

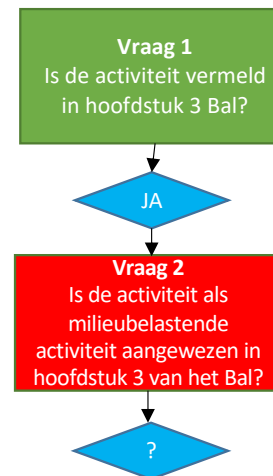
Antwoord = ja

Eindsituatieonderzoek voorbeeld 2

*Nieuw op te richten
“Garagebedrijf”*

Vraag 2:

➤ *Hiervoor het **Bal** erbij pakken*

Het Bal, voorbeeld 1

- Paragraaf 3.8.4 van het Bal
- Controleren of de activiteit voldoet aan de voorwaarden

§ 3.8.4 Garage, autoschadeherstelbedrijf, autowasstraat en carrosseriebouw

Artikel 3.276 (aanwijzing milieubelastende activiteiten)

1. Als milieubelastende activiteiten als bedoeld in artikel 2.1 worden aangewezen:

a. het voor derden onderhouden, repareren, schoonmaken en ombouwen van gemotoriseerde voertuigen; en

b. het bieden van gelegenheid voor het schoonmaken van gemotoriseerde voertuigen.

2. De aanwijzing omvat ook andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie die dat onderhouden, repareren, schoonmaken, ombouwen of bieden van gelegenheid functioneel ondersteunen.

3. Onder de aanwijzing vallen niet de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, als deze alleen bestaan uit:

a. het voor derden of voor verhuur onderhouden en repareren van werktuigen voor agrarische activiteiten, bedoeld in paragraaf 3.6.6;

b. het onderhouden, repareren en schoonmaken van autobussen of spoorvoertuigen, bedoeld in paragraaf 3.8.7; of

c. het voor derden onderhouden, repareren, schoonmaken of ombouwen van elektrische tweewielige voertuigen of het bieden van gelegenheid voor het schoonmaken van elektrische tweewielige voertuigen.

Is de activiteit als milieubelastende activiteit aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal?

Antwoord = ja

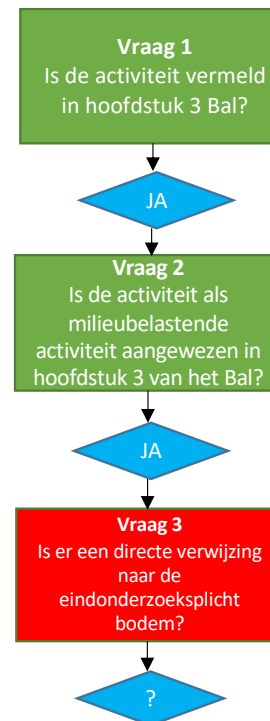
Understanding today.
Improving tomorrow.

Eindsituatieonderzoek voorbeeld 2

*Nieuw op te richten
“Garagebedrijf”*

Vraag 3:

- *“Directe verwijzing naar artikel 5.2.1?”*
- *Zie tabel in bijlage 1A van de handreiking, zie volgende dia*

Tabel in bijlage 1A van de handreiking

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal	Artikel directe verwijzing naar par. 5.2.1 Bal	Voorwaarde(n) genoemd in artikel hfst. 3 Bal bij verwijzing eindonderzoeksplicht bodem	Artikel uit hfst. 3 Bal met verwijzing naar een paragraaf uit hfst. 4 Bal waarin verwijzing is opgenomen naar par. 5.2.1 Bal	Betreffende paragraaf uit hfst. 4 Bal waarnaar verwezen wordt in hfst. 3 Bal, waarvoor eindonderzoeksplicht bodem geldt
Hfst 3 Bal					
<i>Afd. 3.8 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan</i>					
par. 3.8.1	Autobergingsbedrijf en pechhulp	-	-	art. 3.266 sub a art. 3.266 sub b art. 3.266 sub c art. 3.266 sub d	par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104
par. 3.8.2	Brandstoffenhandel en tankopslagbedrijf	-	-	art. 3.270 lid 1 sub a art. 3.270 lid 1 sub b art. 3.270 lid 1 sub d art. 3.270 lid 1 sub e	par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104 par. 4.105
par. 3.8.3	Bunkerstations en andere tankplaatsen voor schepen	-	-	art. 3.274 lid 1 sub d art. 3.274 lid 1 sub e art. 3.274 lid 1 sub f	par. 4.42 par. 4.43 par. 4.104
par. 3.8.4	Garage, autoschadeherstelbedrijf, autowasstraat en carrosseriebouw	-	-	art. 3.278 lid 1 sub a art. 3.278 lid 1 sub d art. 3.278 lid 1 sub e art. 3.278 lid 1 sub f art. 3.278 lid 1 sub g art. 3.278 lid 1 sub i art. 3.278 lid 1 sub j art. 3.278 lid 1 sub k art. 3.278 lid 1 sub m	par. 4.13 par. 4.18 par. 4.20 par. 4.21 par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.44 par. 4.104

Is er een directe verwijzing naar de eindonderzoeksplicht bodem (naar artikel 5.2.1.)?

Antwoord = nee

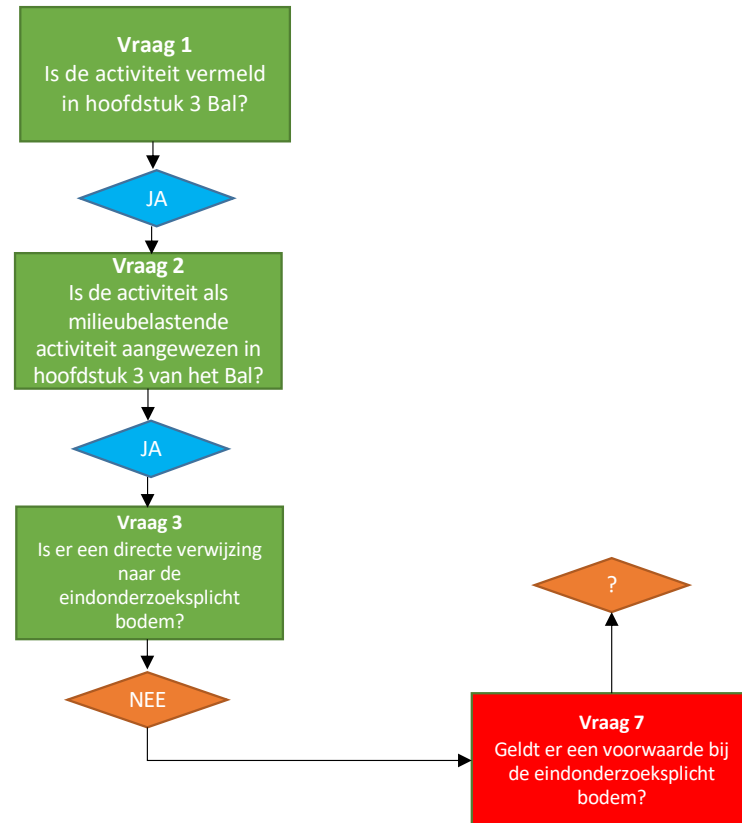
Eindsituatieonderzoek voorbeeld 2

*Nieuw op te richten
"Garagebedrijf"*

Vraag 7:

➤ *Zie tabel in bijlage 1A van de handreiking, zie volgende dia*

Understanding today.
Improving tomorrow.

Tabel in bijlage 1A van de handreiking

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 3 Bal checken	Artikel directe verwijzing naar par. 5.2.1 Bal	Voorwaarde(n) genoemd in artikel hfst. 3 Bal bij verwijzing eindonderzoekspllicht bodem	Artikel uit hfst. 3 Bal met verwijzing naar een paragraaf uit hfst. 4 Bal waarin verwijzing is opgenomen naar par. 5.2.1 Bal	Betreffende paragraaf uit hfst. 4 Bal waarnaar verwezen wordt in hfst. 3 Bal waarvoor eindonderzoekspllicht bodem geldt	Toepasselijkheidsvoorwaarde(n) voor gebruik artikel hfst. 4 Bal (Bij streepje in een cel geldt er voor geen enkele paragraaf uit de vorige kolom een toepasselijkheidsvoorwaarde)
Hfst 3 Bal						
<i>Afd. 3.8 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan</i>						
par. 3.8.1	Autobergingsbedrijven pechhulp	-	-	art. 3.266 sub a art. 3.266 sub b art. 3.266 sub c art. 3.266 sub d	par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104	- - - -
par. 3.8.2	Brandstoffenhandel en tankopslagbedrijf	-	-	art. 3.270 lid 1 sub a art. 3.270 lid 1 sub b art. 3.270 lid 1 sub d art. 3.270 lid 1 sub e	par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104 par. 4.105	- - - -
par. 3.8.3	Bunkerstations en andere tankplaatsen voor schepen	-	-	art. 3.274 lid 1 sub d art. 3.274 lid 1 sub e art. 3.274 lid 1 sub f	par. 4.42 par. 4.43 par. 4.104	- - -
par. 3.8.4	Garage, autoschadeherstelbedrijf, autowasstraat en carrosseriebouw	-	-	art. 3.278 lid 1 sub a art. 3.278 lid 1 sub d art. 3.278 lid 1 sub e art. 3.278 lid 1 sub f art. 3.278 lid 1 sub g art. 3.278 lid 1 sub i art. 3.278 lid 1 sub j art. 3.278 lid 1 sub k art. 3.278 lid 1 sub m	par. 4.13 par. 4.18 par. 4.20 par. 4.21 par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.44 par. 4.104	- - - - - - - - -

Geldt er een toepasselijkheidsvoorwaarde bij de eindonderzoekspllicht bodem?

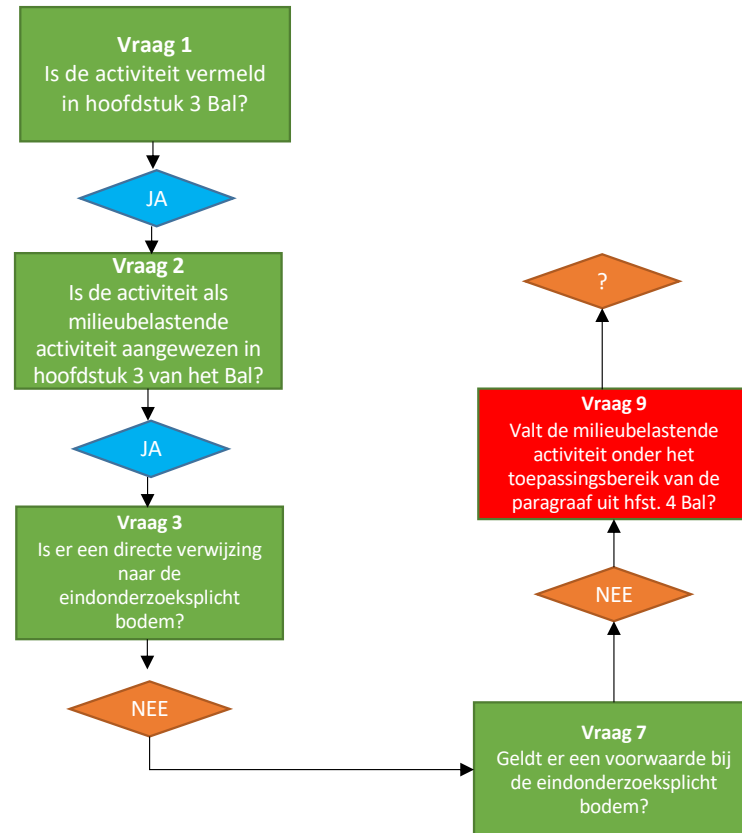
Antwoord = nee

Eindsituatieonderzoek voorbeeld 2

*Nieuw op te richten
“Garagebedrijf”*

Vraag 9:

- *Gebruik tabel in bijlage 1A*
- *Bij twijfel het **Bal H.4** erbij pakken en kijken of de activiteit overeenkomt met het toepassingsbereik*

Tabel in bijlage 1A van de handreiking

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal	Artikel uit hfst. 3 Bal met verwijzing naar een paragraaf uit hfst. 4 Bal waarin verwijzing is opgenomen naar par. 5.2.1 Bal	Betreffende paragraaf uit hfst. 4 Bal waarnaar verwezen wordt in hfst. 3 Bal, waarvoor eindonderzoekplicht bodem geldt	Toepasselijkheidsvoorwaarde(n) voor gebruik artikel hfst. 4 Bal (Bij streepje in een cel geldt er voor geen enkele paragraaf uit de vorige kolom een toepasselijkheidsvoorwaarde)	MBA zoals genoemd in hfst. 4 Bal
Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 3 Bal checken					Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 4 Bal checken
Hfst 3 Bal					Hfst 4 Bal
Afd. 3.8	Transport, logistiek en ondersteuning daarvan				
par. 3.8.1	Autobergingsbedrijf en pechhulp	art. 3.266 sub a art. 3.266 sub b art. 3.266 sub c art. 3.266 sub d	par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104	- - - -	Onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen Kleinschalig tanken Grootschalig tanken Opslaan van goederen
par. 3.8.2	Brandstoffenhandel en tankopslagbedrijf	art. 3.270 lid 1 sub a art. 3.270 lid 1 sub b art. 3.270 lid 1 sub d art. 3.270 lid 1 sub e	par. 4.39 par. 4.40 par. 4.104 par. 4.105	- - - -	Kleinschalig tanken Grootschalig tanken Opslaan van goederen Benzineterminal
par. 3.8.3	Bunkerstations en andere tankplaatsen voor schepen	art. 3.274 lid 1 sub d art. 3.274 lid 1 sub e art. 3.274 lid 1 sub f	par. 4.42 par. 4.43 par. 4.22	- - -	Kleinschalig tanken van vaartuigen of drijvende werktuigen met brandstoffen Grootschalig tanken van vaartuigen of drijvende werktuigen met brandstoffen Opslaan van goederen
par. 3.8.4	Garage, autoschadeherstelbedrijf, autowasstraat en carrosseriebouw	art. 3.278 lid 1 sub a art. 3.278 lid 1 sub d art. 3.278 lid 1 sub e art. 3.278 lid 1 sub f art. 3.278 lid 1 sub g art. 3.278 lid 1 sub i art. 3.278 lid 1 sub j art. 3.278 lid 1 sub k art. 3.278 lid 1 sub m	par. 4.13 par. 4.18 par. 4.20 par. 4.21 par. 4.22 par. 4.39 par. 4.40 par. 4.44 par. 4.104	- - - - - - - - -	Stralen van metalen Mechanisch en thermisch bewerken van metalen Mechanisch bewerken van diverse materialen Reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen Onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen Kleinschalig tanken Grootschalig tanken Wasstraat of wasplaats Opslaan van goederen

Voldoet de voorbeeld-activiteit aan:

- Stralen, bewerken, reinigen, lijmen en coaten > NEE
- Grootschalig tanken, wasstraat of wasplaats, opslaan van goederen > NEE
- Onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen > Misschien
- Kleinschalig tanken > Misschien

Understanding today.
Improving tomorrow.

Bal H.4 bij betrokken activiteit

Controleer of de voorgenomen activiteit valt onder de voorwaarden in het Bal H.4

§ 4.22 *Onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen*

Artikel 4.355 (toepassingsbereik)

1. Deze paragraaf is van toepassing op het onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren of gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen.
2. Deze paragraaf is niet van toepassing op:
 - a. het lassen van metalen, bedoeld in paragraaf 4.16;
 - b. het solderen van metalen, bedoeld in paragraaf 4.17;
 - c. het mechanisch en thermisch bewerken, bedoeld in paragraaf 4.18;
 - d. het mechanisch bewerken van diverse materialen, bedoeld in paragraaf 4.20;
 - e. het reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen, bedoeld in paragraaf 4.21;
 - f. het schoonmaken van pleziervaartuigen, bedoeld in paragraaf 4.24;
 - g. het verwerken van polyesterhars, bedoeld in paragraaf 4.27;
 - h. een wasstraat of wasplaats, bedoeld in paragraaf 4.44;
 - i. het verwijderen van graffiti, bedoeld in paragraaf 4.45; en
 - j. het reinigen van voertuigen of werktuigen voor agrarische activiteiten, bedoeld in paragraaf 4.90.

§ 4.39 *Kleinschalig tanken*

Artikel 4.491 (toepassingsbereik)

1. Deze paragraaf is van toepassing op het met een handpomp of een elektrische pomp tanken van voertuigen, vliegtuigen of werktuigen met vloeibare brandstoffen, als totaal niet meer dan 25 m³ vloeibare brandstoffen per jaar wordt getankt.
2. Als vloeibare brandstoffen worden getankt, is deze paragraaf ook van toepassing op het daarnaast tanken van ureum.
3. Deze paragraaf is niet van toepassing op het tanken van drijvende werktuigen.

Valt de milieubelastende activiteit onder het toepassingsbereik van de paragraaf uit hfst. 4 Bal?

Antwoord = ja

Understanding today.
Improving tomorrow.

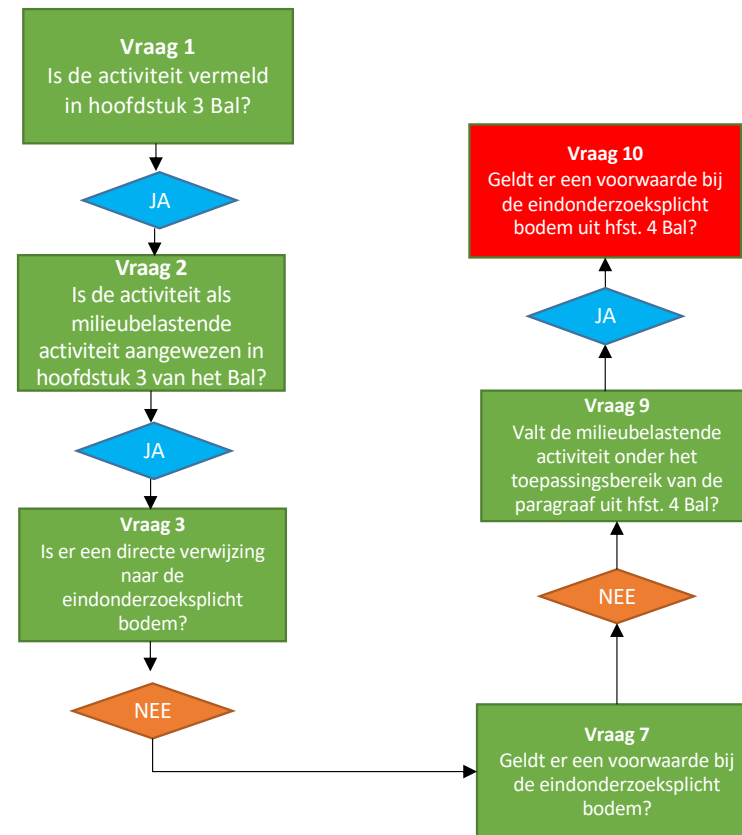
Eindsituatieonderzoek voorbeeld 2

*Nieuw op te richten
"Garagebedrijf"*

Vraag 10:

➤ *Zie tabel in bijlage 1A van de handreiking, zie volgende dia*

Understanding today.
Improving tomorrow.

Tabel in bijlage 1A van de handreiking

Paragraaf	MBA zoals genoemd in hfst. 3 Bal	Toepasselijkheidsvoorwaarde(n) voor gebruik artikel hfst. 4 Bal	MBA zoals genoemd in hfst. 4 Bal	Artikel verwijzing naar par. 5.2.1 Bal	Voorwaarde(n) genoemd in artikel hfst. 4 Bal bij verwijzing eindonderzoekplicht bodem
Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 3 Bal checken		(Bij streepje in een cel geldt er voor geen enkele paragraaf uit de vorige kolom een toepasselijkheidsvoorwaarde)	Altijd toepassingsbereik eerste artikel van een paragraaf hfst. 4 Bal checken		
Hfst 3 Bal			Hfst 4 Bal		
<i>Afd. 3.8 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan</i>					
par. 3.8.1	Autobergingsbedrijf en pechhulp	-	Onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen	art. 4.358	-
		-	Kleinschalig tanken	art. 4.493	-
		-	Grootschalig tanken	art. 4.504	-
		-	Opslaan van goederen	art. 4.1055	tenzij het gaat om het opslaan van goederen, ingedeeld in bijlage IVA, deel C
par. 3.8.2	Brandstoffenhandel en tankopslagbedrijf	-	Kleinschalig tanken	art. 4.493	-
		-	Grootschalig tanken	art. 4.504	-
		-	Opslaan van goederen	art. 4.1055	tenzij het gaat om het opslaan van goederen, ingedeeld in bijlage IVA, deel C
		-	Benzineterminal	art. 4.1076	-
par. 3.8.3	Bunkerstations en andere tankplaatsen voor schepen	-	Kleinschalig tanken van vaartuigen of drijvende werktuigen met brandstoffen	art. 4.531	-
		-	Grootschalig tanken van vaartuigen of drijvende werktuigen met brandstoffen	art. 4.541	-
		-	Opslaan van goederen	art. 4.1055	tenzij het gaat om het opslaan van goederen, ingedeeld in bijlage IVA, deel C
par. 3.8.4	Garage, autoschadeherstelbedrijf, autowasstraat en carrosseriebouw	-	Stralen van metalen	art. 4.220	-
		-	Mechanisch en thermisch bewerken van metalen	art. 4.290	-
		-	Mechanisch bewerken van diverse materialen	art. 4.342	-
		-	Reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen	art. 4.338	-
		-	Onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vliegtuigen, vaartuigen of werktuigen	art. 4.358	-
		-	Kleinschalig tanken	art. 4.493	-
		-	Grootschalig tanken	art. 4.504	-
		-	Wasstraat of wasplaats	art. 4.551	-
		-	Opslaan van goederen	art. 4.1055	tenzij het gaat om het opslaan van goederen, ingedeeld in bijlage IVA, deel C

Geldt er een voorwaarde bij de eindonderzoekplicht bodem uit hfst. 4 Bal?

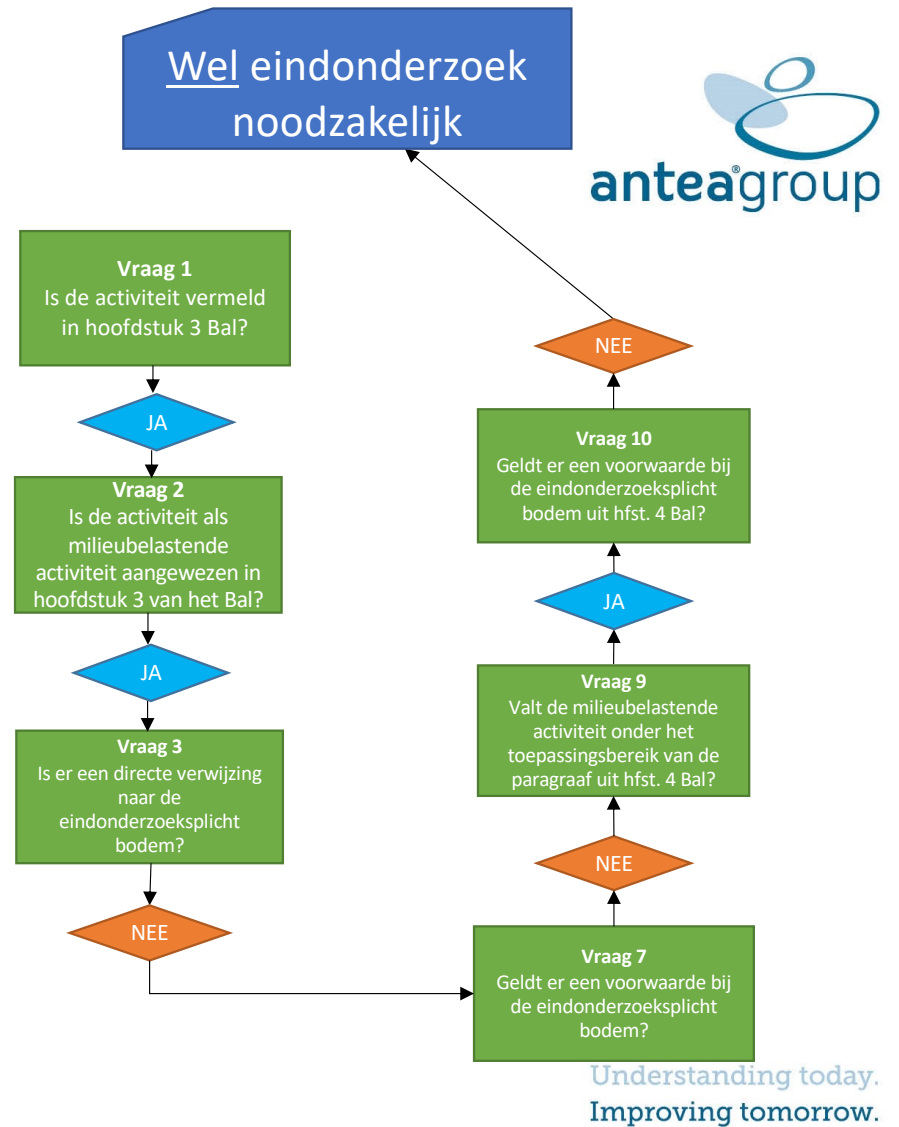
Antwoord = Nee

Understanding today.
Improving tomorrow.

Conclusie voorbeeld 2

*Nieuw op te richten
"Garagebedrijf"*

Uit het stroomschema blijkt dat er voor voorbeeld 2 **wel een eindsituatieonderzoek noodzakelijk is.**

Wijziging activiteit (p.11)

- Hoe om te gaan met wijziging van een activiteit? Voorheen was dit een separaat stroomschema
- Onder de Omgevingswet wordt dit:
 - Verplaatsing = beëindigen en starten van activiteit (>10m)
 - Uitbreiding = starten van nieuwe activiteit
 - Wijziging in stoffen = starten van activiteit en evt. beëindigen van oude activiteit
- Hiervoor de bijbehorende stroomschema's volgen

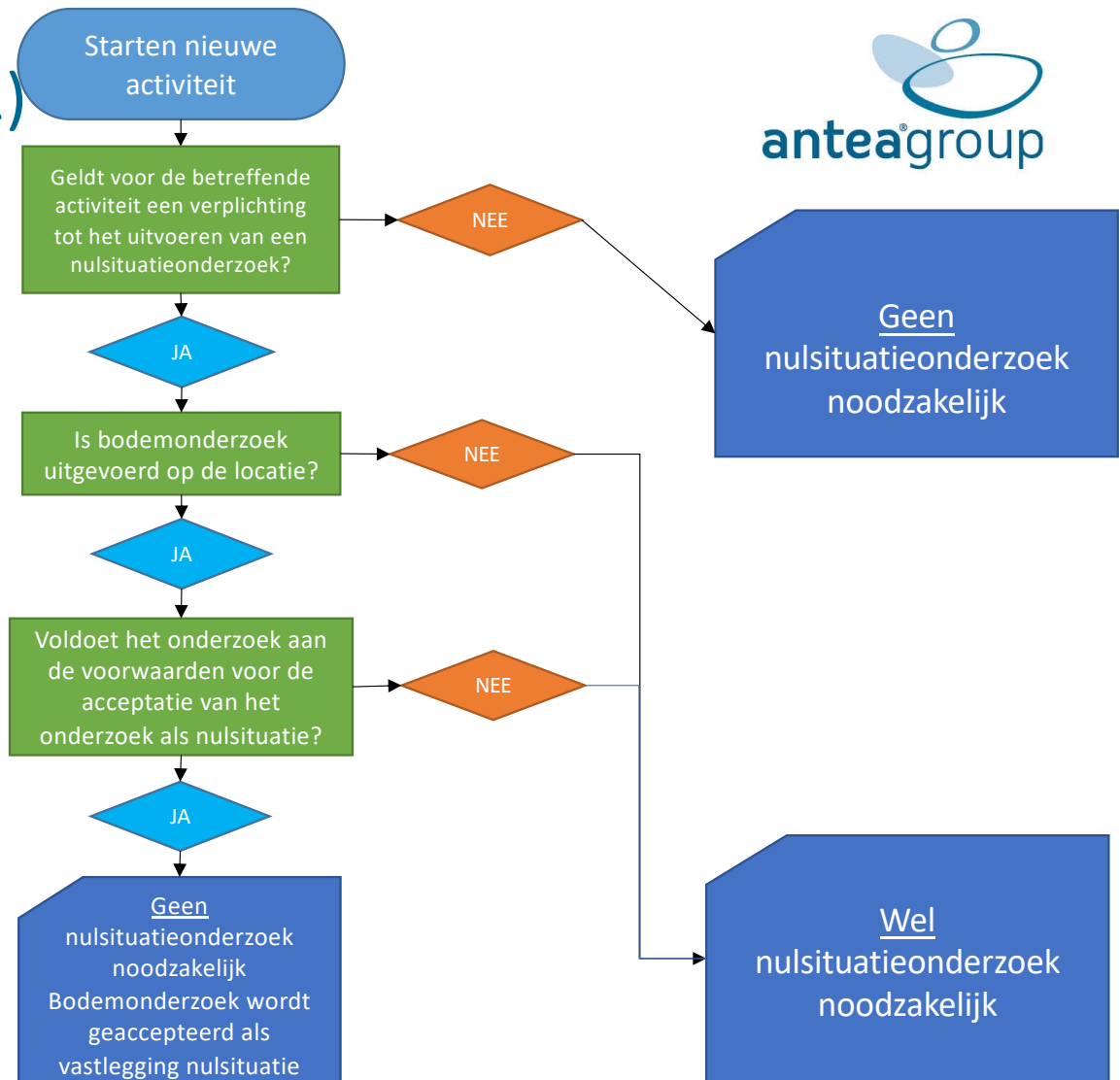
Nieuwe activiteit (p.12)

- Nulsituatieonderzoek is **niet** meer **verplicht**

- **Behalve voor:**

- IPPC-installaties/vergelijkbare installaties
- Seveso-inrichting
- Mijnbouwwerk
- Militaire zeehaven of luchthaven
- MBA in minerale productenindustrie/ voedingsmiddelenindustrie
- het verbranden of verwerken van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen

- Nulsituatieonderzoek mag wel **vrijwillig** worden ingediend

Wrap up

Stroomschema's

1. Beëindiging activiteit
2. Wijziging activiteit
3. Nieuwe activiteit
4. **Wel of geen verplichting tot uitvoeren eindsituatieonderzoek**

Voor stroomschema 4 af en toe ook het Bal gebruiken om toepassingsbereik te controleren

- In de bijlagen nog aanvullende informatie over
 - Bodemonderzoek bij een verharding (zoals vloeistofdichte verharding)
 - Toetsingsregels eindsituatieonderzoek
- De handreiking is te gebruiken op het moment dat de Omgevingswet van kracht is

Aangeraden links / bronnen

- Zie “Veelgestelde vragen” in de handreiking (p.14)
- Website “Aan de slag met de Omgevingswet”, [Webinar Bodembescherming in de Omgevingswet](#)
- Website “Informatiepunt Leefomgeving, [pagina Bodembescherming: belangrijkste veranderingen](#)
- Redeneerlijn(ook sheet complexe inrichtingen)

Ivar Lanting:

Contactgegevens: Ivar.lanting@Anteagroup.nl, tel 06 11 60 26 39